

Ako pa, kakor v zgoraj navedenem slučaju jeden in ravno tisti sodnik v prisijilu izbris zastavnih pravic dovoli, potem pa prošnjo na podlagi tega prisojila glede izbrisa zastavnih pravic odbije, tako se mora odločno trditi, da je to neredna strankam le stroške napravljajoča inkonsekvenca sodnikova! J. P.

Slovenščina pred sodnijami.

Odločbe nadsodnije graške glede rabe slovenskega jezika pred sodnijami, so tako različne, da nam skoro vsak dan kaj novega prineso. Pod to rubriko objavljali bomo odsle vse takove odločbe, da bode slovenski svet sprevidel, na koliko načinov se jeden in isti paragraf lahko tolmači. Najnovejša odločba je naslednja:

„Gospodu Mateju Mihelčiču v svojem imenu in kot oskrbniku premoženja občine Grahovske po g. dr. Mošetu v Ljubljani.

Visoka c. kr. nadsodnija za Štajersko, Koroško in Kranjsko je reševaje poročilo dne 18. novembra m. l., št. 9173, s katerim so se v in possessorio summarissimo razpravljanej zadevi tožitelja Tomaža Taužela proti toženemu Mateju Mihelčiču v svojem imenu in kot oskrbniku premoženja občine Grahovske zaradi motenja v posesti zemljišča vsled upora (rekurza) tožiteljevega proti končnem odloku dne 30. septembra 1881 št. 7789 predložili pravdni akti, z naredbo dne 31. decembra m. l. št. 15605 izjavila:

Ta c. kr. nadsodnija je — uvaževaje, da se imata po določilih §. 13. obč. sodn. reda obe stranki kakor tudi njijini pravni zastopniki v svojih govorih posluževati v deželi navadnih jezikov, — uvaževaje, da je bila v kronovini Kranjskeje, odkar se je upeljal občni sodnijski red nemščina izključljivo (ausschliesslich) sodnijski v deželi navadni jezik, v katerem se morajo vse sodnijske vloge spisavati, — uvaževaje, da se je z just. min. odločbo od 15. marca 1882, št. 865 in od 5. septembra 1867, št. 8636, in 9396 dovolila izjema od tega pravila in v korist takim strankam, ki so jedino le slovenščine zmožne, — uvaževaje, da odvetnik dr. Mosche ne more trditi neznanja nemščine, torej od njega kot zastopnika zatoženca Mateja Mihelčiča v slovenskem jeziku zložen

rekurz de pr. 16. novembra 1881, št. 9273 v formelnem oziru predpisu §. 13. obč. sodn. reda nasprotuje — omenjeni rekurz vsled dvornega dekreta od 13. februarja 1795, št. 217, just. zb. zak. lit. i z opazko zavrnila, da je rekurentu na voljo dano ponoviti rekurz v 8 dnevih a. d. r. v nemškem jeziku pri sodnji prve instance.

To se tožencu s priloženim rekurzom daje na znanje.

C. kr. okrajna sodnija v Loži, dne 1. januarja 1882.“

O pravni terminologiji.

Kadar nasprotniki slovenskemu uradovanju z dokazi ničesar opraviti ne morejo, tedaj sklicujejo se na revščino slovenskega jezika, tedaj naglašajo pred vsem, da nimamo nikake pravne terminologije, da se rabijo za jeden in isti pojem raznovrstni izrazi, tako da konečno nikdo ne ve, kaj je pravo, in kaj da naj se definitivno rabi. Resnica je, da je naša pravna terminologija še močno v neredu, in da se časih rabi za jedno in isto več izrazov. Pri tem pa se mora premisliti, da pravni izrazi ne stopijo kar čez noč v življenje, kakor zrastejo gobe na vlažnej zemlji. Pravna terminologija je sad daljšega procesa, in praktično življenje jo čisti in pili toliko časa, da se kaže konečno v podobi dovršene celote. Tudi v Nemcih nastala je pravna terminologija tako, in še sedaj se vidi temu ali onemu najivnemu izrazu, kako da je bil o svojem času s silo „narejen“. Neopravičeno je torej očitiranje, da mi za svojo pravno terminologijo besede kujemo, da si sami napravljamo take izraze, katerih narod ne govori in zategadelj tudi ne pozna. Ali tudi v Nemcih nahaja se brezbrojno tacih izrazov, o katerih prosto ljudstvo nikacega pojma tedaj imelo ni, ko se je vpeljal na. pr. naš občni sodnijski red. Ali v teku časa privadil se jih je priprosti rod, in ako je sedaj ta ali oni izraz slovenskemu kmetu nejasen v slovenskem odloku, poznal ga bode čez deset ali dvajset let ravno tako dobro, kakor pozna sedaj spridene nemške izraze, katere mu je nemški pravni absolutizem v teku jednega stoletja v možgane urinil.